

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-31.8.2021

SIVISTYS- JA VAPAA-AJANLAUTAKUNTA – 31.7.2021 saakka

SIVISTYSLAUTAKUNTA JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 1.8.2021 alkaen

<i>ulkoiset</i>	TP 2019	TA 2020	TA 2021 ja muutos	Tot. 1-8 /2021	Käyttö %
Toimintatuotot	375.858	405.470	510.600	253.204	49,6
Toimintakulut	-5.799.229	-5.738.340	-6.040.540	-3.785.684	62,7
Toimintakate	-5.423.371	-5.332.870	-5.529.940	-3.532.480	63,9
Poistot ja arvonalentumiset	-30.782	-57.310	-16.710	-11.080	66,3

= valtuustoon nähden sitova erä

Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta ja hallinto 1.1.-31.7.2021

Sivistyslautakunta ja Hyvinvointilautakunta 1.8.2021 -

Tilivelvollinen: Sivistys- ja hallintojohtaja

Tehtävä: Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan tehtävänä on vastata varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista niin, että ne toimivat lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toteutuminen 1.1.-31.8.2021

Neljän ensimmäisen kuukauden aikana sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta on kokoontunut 6 kertaa ja käsitellyt 57 pykälää. Lautakunnan työskentely on ollut keskustelevaa, rakentavaa ja tehokasta.

Varhaiskasvatuksen palvelut

Varhaiskasvatusjohtajan virkaan saatiin syksyn 2020 rekrytointiprosessin kautta työntekijä. Uusi varhaiskasvatusjohtaja aloitti virassa 11.1.2021. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi on täytetty määräaikaisena, koska pätevää työntekijää ei ole saatu rekrytointin kautta. Varhaiskasvatuksessa lapsia on ollut syyskuuhun 2021 asti kolmessa eri varhaiskasvatusyksikössä, sekä viidellä perhepäivähoitajalla. Varhaiskasvatuksessa on ollut tammikuusta elokuuhun yhteensä 155 lasta. Kirkonkylän ja Möttösen kouluilla on järjestetty esiopetuslapsille ja alkuopetuksen oppilaille aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa. Uusi päiväkotitoimi on aikataulussaan valmistunut kesäkuun 2021 lopussa. Mäntymetsän päiväkotitoimi avautui 13.9.2021.

Uuden Mäntymetsän päiväkodin myötä oli tarpeen perustaa kolme uutta varhaiskasvatuksen opettajan tointa. Uusien opettajien tarve määräytyy varhaiskasvatuslaista. Jokaisessa päiväkotiryhmässä tulee olla vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja. Varhaiskasvatukseen saatiin myös täyttölupa yhdelle jo ennustettua perustetulle varhaiskasvatuksen opettajan toimelle. Toimiin ei saatu päteviä hakijoita, joten varhaiskasvatuksen opettajan toimet on täytetty määräaikaisina. Kunnan vakituisia lastenhoitajia on palkattuna nyt määräaikaisiin varhaiskasvatuksen opettajan toimiin, joten heille on ollut tarpeen löytää määräaikaisia lastenhoitajan sijaisia. On ilmeistä, että loppuvuodesta tullaan anomaan lisämäärärahaa.

Mäntymetsän Päiväkodin avauduttua, on hoitopaikkojen tarve ja kysyntä kasvanut aiempaan verraten. Tästä johtuen varhaiskasvatuksella on jatkossa tarvetta lisätyöntekijöille, koska kaikki ryhmät uudessa päiväkodissa on avattu, ja jokaisessa ryhmässä tarvitaan lakisääteinen työntekijöiden määrä.

Varhaiskasvatuksessa on perustettu yksi uusi lastenhoitajan toimi. Toimen sijoituspaikka on toimen alkaessa esiopetuksessa sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnassa.

Opetuspalvelut

Kouluverkon kokonaisuuden selvittämiseksi perustettiin työryhmä (Siva 21.1.2021 / §5). Työryhmä työskenteli tehokkaasti helmikuun ajan. Työryhmän selvityksen ja kuntalaisten kuulemistilaisuuden jälkeen sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle (Siva 11.3.2021 / §29), että

1. Oksakosken koulun toiminta lakkautetaan 31.7.2021 mennessä,
2. Perhon alakoulujen oppilaat opiskelevat 1.8.2021 alkaen Kirkonkylän ja Möttösen kouluissa,
3. Perhossa on 1.8.2021 alkaen yksi alakoulupiiri nimellä "Perhon alakoulut", jonka toimipisteitä ovat Kirkonkylän koulu ja Möttösen koulu. Muut alakoulupiirit lakkautetaan,
4. kirkonkylälle tulevan liikuntahallin, toisen asteen kampusalueen tarvittavan laajennuksen, Oksakosken lähiliikuntapaikka-alueen ja Kirkonkylän koulun pihalleen suunnittelu aloitetaan välittömästi teknisen toimen organisoimana, mikäli kunnanhallitus ja -valtuusto hyväksyy esityksen,
5. Perhon kunta huolehtii jatkossa edellä olevien toimintojen yllä- ja kunnossapidosta.

Yhtenä isona opetuspuolen toiminnan kehittämisenä vakinaistettiin koulunkäynninohjaajien toimia yhteensä seitsemän toimea. Näistä viisi kohdentui alakoulujen puolelle ja kaksi yläkoulun puolelle. Tämä tuo selkeyttä ja jatkuvuutta aikaisempaa parempaan oppilaiden tukemiseen koko perusopetuksen osalta.

Suurin osa opettajien rekrytoinneista on saatu tehtyä. Luokanopettajien virkoihin ja koulunkäynninohjaajien tehtäviin oli paljon hyviä ja ammattitaitoisia hakijoita. Rekrytointiprosessit onnistuivat hyvin. Erityisluokanopettajiksi ei ollut muodollisesti päteviä hakijoita lainkaan, joten niihin tehtäviin valittiin opettajat määräaikaista. Yläkoulun ja lukion aineenopettajien rekrytoinnit ovat pääosin sujuneet hyvin. Kesän aikana vakituisesta toimesta irtisanoutui työntekijä ja se paikka on vielä täyttämättä. Yläkoulussa on myös yksi määräaikainen matematiikan lehtori, koska viranhaltija irtisanoutui kesän aikana. Vakituinen yläkoulun matemaattisten aineiden lehtorin virka on täyttämättä.

Erityisesti yläkouluikäisten nuorten pahoinvointi näyttää lisääntyneen koko Keski-pohjanmaalla, myös Perhossa. Asiaan on reagoitu mm. palkkaamalla kaksi koulunkäynninohjaajaa kevään loppuajaksi lisää. Toisen tehtävänä on ammattitaidollaan tukea haastavia nuoria koulunkäymisessä. Toisen tehtävänä on auttaa enemmän yleisopetuksessa, jotta vakituisen ammattitaitoisen ohjaajan työpanosta voi kohdentaa enemmän haastavasti käyttäytyvien nuorten tukemiseksi. Myös vapaa-ajanohjaajan / koulunuorisotyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän työpanosta on voitu aikaisempaa enemmän hyödyntää yläkoulun arjessa.

Hyvinvointilautakunta 1.8.2021 - Vapaa-ajan palvelut

Kunnan sisäliikuntatilat olivat suljettuina aikuisten ryhmäharrastustoiminnalta lähes koko kevään ajan, koronapandemian leviämisen ennalta ehkäisevänä toimenpiteenä. Kuntosali

oli auki yksittäisille treenaajille, sillä rajoituksella, että paikalla sai olla enintään yhtä aikaa 10 henkeä. Lasten- ja nuorten sisäliikuntaharrastaminen mahdollistettiin enintään 20 hengen ryhmille. Kesällä rajoituksista voitiin viimein luopua.

Perinteisistä liikuntapahatumista Haanenhiihto toteutettiin tällä kertaa seutukunnallisessa yhteistyössä 2 viikkoisena kampanjana. Perhon Kirin suunnistusjaoston, sekä päivähoidon kanssa toteutettiin yhteistyössä omatoimiset hiihto- ja pääsiäisrastiradat perheille. Seutukunnallisessa yhteistyössä järjestettiin hiihtolomaviikolle lasketteluretki Lakeaharjulle. Kesän ajan oli voimassa liikuntahaaste ja pyöräilykampanja. Perinteinen Perhopäivä päätettiin toteuttaa elokuussa viikon mittaisena tapahtumana erilaisine ohjelmineen.

Nuorisotilatoimintaa järjestettiin keväällä keskiviikko ja perjantai iltoina 20 hengen yhtäaikaisella rajauksella. Maanantai-illoista luovuttiin vähäisen- ja toisinaan myös olemattoman kävijämäärän takia. Kesällä rajoituksista luovuttiin ja nuorisotila oli poikkeuksellisesti auki koko kesän ajan. Koululaisille pidettiin perinteiseksi muodostunut seutukunnan nuorisotoimien järjestämä piirustuskilpailu. Nuorisovaltuusto kokousti keväällä 3 kertaa ja uusi valtuusto aloitti kaksivuotiskautensa lokakuussa. Toukokuussa aloitti uusi vapaa-ajanohjaaja, jonka toimenkuvaan sisällytettiin koulunuorisotyötä. Kesällä pidettiin uimakoulut ja kesäkerhot, johon palkattiin nuoria kesätyöntekijöitä, sekä uutena toimintana kokeiltiin eräkerhoa.

Etsivä nuorisotyö tavoitti elokuuhun mentäessä 22 nuorta ohjaten näitä sosiaalipalvelujen, opintojen ja työhön liittyvien tukitoimien piiriin. Etsivä on tukenut nuoria menetelmällisellä työskentelyllä, palveluohjauksella ja asumiseen liittyvillä palvelutoimilla. Lähikuntien kanssa toteutettu netissä tapahtunut säännöllinen Discord- toiminta lopetettiin kesään mennessä, koska sille ei koettu enää olevan tarvetta.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kunnankirjasto on voinut Covid 19 pandemiasta huolimatta toimia suhteellisen normaalisti yleiset varotoimenpiteet huomioiden. Kirjasto oli kiinni 19.5- 8.6.2021 välisen ajan ja kesätauolla 12.7-25.7.2021. Kevään aikana järjestettiin 2krt/kuukausi lasten satutunteja ja 26.4 – 7.5.2021 Peliviikot lapsille ja nuorille. Kuluneen vuoden aikana kirjastolla on ollut 8 eri taidenäyttelyä.

Poistokirjojen myynti on edelleen laskusuunnassa. Asiantuntijakustannukset ovat hieman lisääntyneet Eepos kimppekirjaston myötä ja uusien palvelumuotojen kautta.

Kirjasto on ollut huhtikuusta asti mukana AVI:n myöntämässä Lukuseikkailu draaman keinoin- hankkeessa, jonka kautta on palkattu hanketyöntekijä neljän kunnan kirjastoille. Hallinnoitsijana hankkeessa on Lappajärven kunnan kirjasto.

Talous/ Toteutuminen 1.1.-31.8.2021 (ulkoinen ja sisäinen)

			keskim. 66,7			
	Ta 2021	Tot. 1-8	käyttö-%	Tot. 8/2020	Tp 2020	Tot. 1-8/Tp 20
00000510 SIVISTYS- JA VAPAA-AJAN HALLINTO/ SIVISTYSLTK JA HYVINVOINTILTK						
Toimintatuotot		30 310	-100,0			
Toimintakulut	-92 410	-32 428	35,1	-56 399	-82 616	68,3
Toimintakate	-92 410	-2 118		-56 399	-82 616	68,3
00000520 VARHAISKASVATUS						
Toimintatuotot	150 000	90 112	60,1	59 358	111 290	53,3
Toimintakulut	-1 733 720	-1 105 884	63,8	-958 352	-1 464 263	65,4
Toimintakate	-1 583 720	-1 015 773	64,1	-898 994	-1 352 973	66,4
00000530 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA						
Toimintatuotot	12 380	9 935	80,3	7 025	14 925	47,1
Toimintakulut	-58 860	-37 353	63,5	-44 340	-64 409	68,8
Toimintakate	-46 480	-27 418	59,0	-37 315	-49 484	75,4
00000540 ESI- JA PERUSOPETUS						
Toimintatuotot	245 000	129 926	53,0	76 611	114 997	66,6
Toimintakulut	-5 044 100	-3 240 801	64,2	-3 013 977	-4 458 390	67,6
Toimintakate	-4 799 100	-3 110 874	64,8	-2 937 367	-4 343 393	67,6
00000550 LUKIOKOULUTUS						
Toimintatuotot	30 100	13 338	44,3	5 026	26 776	18,8
Toimintakulut	-675 760	-425 392	63,0	-469 181	-662 209	70,9
Toimintakate	-645 660	-412 054	63,8	-464 155	-635 433	73,0
00000560 MUU OPETUS						
Toimintakulut	-59 960	-38 363	64,0	-41 242	-45 940	89,8
Toimintakate	-59 960	-38 363	64,0	-41 242	-45 940	89,8
00000570 KIRJASTO JA KULTTUURI						
Toimintatuotot	4 740	454	9,6	451	1 145	39,4
Toimintakulut	-208 150	-134 850	64,8	-127 512	-191 316	66,6
Toimintakate	-203 410	-134 397	66,1	-127 061	-190 171	66,8
00000580 NUORISO- JA LIIKUNTA						
Toimintatuotot	68 380	9 439	13,8	9 689	43 497	22,3
Toimintakulut	-253 350	-120 432	47,5	-110 715	-206 041	53,7
Toimintakate	-184 970	-110 994	60,0	-101 026	-162 543	62,2
SIVISTYS- JA VAPAA-AJAN LTK/ SIVISTYS LTK / HYVINVOINTILTK						
Toimintatuotot	510 600	283 513	55,5	158 158	312 631	50,6
Toimintakulut	-8 126 310	-5 135 503	63,2	-4 821 718	-7 175 182	67,2
Toimintakate	-7 615 710	-4 851 989	63,7	-4 663 559	-6 862 552	68,0
Poistot	-16 710	-11 080	66,3	-14 459	-20 126	71,8

Tehtävä Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta järjestää perholaisten varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lautakunta huolehtii varhaiskasvatuslain (540/2018), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (27/2019), perusopetuslain

(628/1998), lukiolain (714/2018), vapaasta sivistystyöstä annetun lain (965/2017), kirjastolain (1492/2016) ja nuorisolain (1285/2016) mukaisista tehtävistä. Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta vastaa lisäksi hallintokunnan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Perhon sivistyspalvelut toimivat yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta toimii kehittämisestä ja periaatteista vastaavana toimielimenä perholaisten sivistyksen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Sivistyspalvelujen tarve kasvaa suunnitelmakaudella ikäluokkien kasvun myötä ja se vaikuttaa varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen palvelutarpeeseen. Lainsäädännön muutokset lisäävät velvoitteita ja kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksen vastuualueella. Kehittämistoiminta rahoitetaan pääasiallisesti hakemalla aktiivisesti hallinnonalan kehittämishankkeita ja projekteja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää vuosille 2021–2023 aamu- ja iltapäivätoiminnan ja maksuttomien harrastusmahdollisuuksien vahvistamista koulupäivän yhteydessä sekä opiskeluhuollon vahvistamista perusopetuksessa ja toisella asteella. Esi- ja alkuopetuksesta muodostetaan kokonaisuus, joka mahdollistaa joustavan oppimispolun alun ja eri koulutusasteiden nivelvaiheita vahvistetaan. Uuden lukiolain toimeenpanoa ja lukiokoulutuksen uudistusta jatketaan sisältäen ylioppilastutkinnon uusimiskertojen laajenemisen.

Oppivelvollisuuden jatkuminen 18 ikävuoteen asti ja toisen asteen maksuton koulutus aiheuttavat kunnille myös uusia kustannuksia.

Sivistystoimen vastuualueiden johtamista vahvistetaan työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työnohjauksella sekä tehtävänkuvien tarkennuksilla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	Talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein. Mittarina toimintakatteen toteuma-%.	Tavoite toteutunut 31.8. toimintakate alle keskimääräisen kulutuksen
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Rakennetaan Perhosta lapsiystävällinen kunta, mittarina toimintasuunnitelman laatiminen Nuorisovaltuuston toiminta entistä lähemmäksi sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan toimintaa, mittarina nuorisovaltuuston kokouksien määrä ja yhteiset	Toimintasuunnitelmaa ei ole vielä tehty.

	<p>kehittämiskokoukset lautakunnan kanssa</p> <p>Monipuolinen ja vetovoimainen kansalaisopiston kurssitarjonta, mittarina toteutuneet tunnit (1625 h TA)</p>	
<p>Toiminnan kehittäminen</p> <p>Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>Sairauspoissaolojen ja sijaiskulojen vähentäminen, mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi</p> <p>Henkilöstösuunnitelmassa pysyminen ja määräaikaisten vähentäminen, mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet</p> <p>Sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatiminen vuosille 2021-2023, mittarina laadittu suunnitelma yhdessä henkilöstön kanssa</p> <p>Laadunarvioinnin tuloksia hyödynnetään entistä paremmin, mittarina tulokset</p> <p>Hyvinvointijohtaminen osaksi arkea, mittarina toteutuneet koulutukset ja työnohjauksen hyödyntäminen ennaltaehkäisevästi.</p> <p>Kouluverkon uudistaminen</p>	<p>Sivistysjohtajan- ja hallintojohtaja tehtävät ovat olleet jaettuina siten, että alakoulujen rehtori on hoitanut vt. sivistysjohtajan tehtäviä ja hallintojohtajan tehtäviä on hoitanut kunnanjohtaja.</p> <p>Tämä on tuonut haasteita työhyvinvoinnin ylläpitämiseen, koska työtä on ollut paljon oman toimen ohessa.</p> <p>1.8.2021 uusi sivistysjohtaja 2021 uusi talous- ja hallintojohtaja 1.11. alkaen uusi rehtori yläkouluun ja lukioon</p> <p>Työnohjaus on ollut mahdollista poikkeusolojen aikana.</p> <p>Kouluverkon uudistaminen vietiin eteenpäin.</p>

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatusjohtaja Saara-Maija Kalliokoski

Tehtävä Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta (päiväkoti, ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito) ja aamu- ja iltapäivätoiminnasta. 13.9.2021 alkaen Perhossa on vain yksi päiväkoti, Mäntymetsän päiväkoti. Perhepäivähoitoa ei ole enää saatavilla. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on valtakunnallinen ja kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatuslaki. Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää (subjektiivinen oikeus). Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulevat varhaiskasvatuslaista. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen lisäksi Kelan maksattamat tuet (lasten kotihoidon tuki, kuntalais- sekä yksityisen hoidon tuki).

Varhaiskasvatukseen on valmistunut uusi, keskitetty 153-lapsipaikkainen päiväkoti, joka on otettu käyttöön 13.9.2021. Tämä mahdollistaa mm. ryhmien tehokkaamman täytön, tarkemman sijaissuunnitelman sekä henkilöstömäärän ja henkilöstön lomien tehokkaammalla suunnittelulla, kun koko varhaiskasvatus on samassa rakennuksessa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että <ul style="list-style-type: none">• lapset ja nuoret voivat hyvin• kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia• järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin	Luonto- ja liikuntakasvatuksen merkityksen huomioiminen lapsen arjessa, mittarina toteutuminen	Metsämörri toimintaa on järjestetty lapsille. Lapset ovat päässeet kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja varhaiskasvatuksessa, muun muassa hiihtämistä ja luistelemista. Keväällä lapset ovat päässeet tutustumaan suunnistukseen. Kesän aikana lapset ovat päässeet nauttimaan muun muassa piharetkistä.
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Uuden päiväkodin yhteisen pienryhmäpedagogiikan kehittäminen, mittarina koulutuspäivät ja henkilöstöillat Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat Turvallisen yhteisön luominen päiväkotiin Koulutuspolku lastenhoitajille ja varhaiskasvatuksen opettajille Erityisopetukseen panostaminen	Varhaiskasvatuksessa on toteutunut yhteisiä työnohjausiltoja yksiköittäin. Muun muassa uusi päiväkoti on ollut aiheena näissä illoissa, ja työilmapiiri sekä odotukset syksystä. Jokainen on saanut tuoda omia ajatuksia esille. Loppuvuodesta 2021 on vielä yksi yhteinen työnohjausilta. Varhaiskasvatuksen opettajien koulutus, ja lastenhoitaja koulutusten aloittaminen.

	TVT-taitojen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa, mittarina koulutusillat	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi on täytetty määräaikaikaisena.
--	--	--

Keskeiset tunnusluvut	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	Ta 2021	Tot. 1-8/2021
Lapset/ päivähoito	165	170	163		155
Lapset Apip	53	50	46		41

Opetuspalvelut

Tilivelvolliset: Alakoulujen rehtori Pasi Kanninen, Yläkoulun ja lukion rehtori Anni Riihimäki

Perusopetus perustuu perusopetuslakiin ja -asetuksiin sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Ne määrittelevät suomalaisen perusopetuksen minimitason. Yksi tapa turvata perusopetuksen laatua ovat opetusministeriön laatimat laatukriteerit, joiden tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Perhon kunnan opetuspalvelut koostuvat perusopetuksen lisäksi lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut tuotetaan Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymässä.

Talousarvion sisältö / keskeiset muutokset

Perhon kunnan talousohjelma vuosille 2019–2022 edellyttää säästötoimenpiteitä kaikilta kunnan toimintasektoreilta. Tämä näkyy myös opetuspalveluissa. Oppilasmäärän arvioidaan säilyvän vähintään ennallaan vuoteen 2024 saakka. Tällä hetkellä näyttää siltä (oppilasmäärät, tilat), että mahdollisen yläkoulun kaksisarjaisuuteen siirtyminen tuo säästöjä vasta seuraavalla taloussuunnittelukaudella (vuoden 2024 jälkeen). Nyt on kuitenkin aika perustaa työryhmä pohtimaan eri mahdollisuuksia. Oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhuollon seuraavien vuosien yhteinen haaste. Tähän haasteeseen voidaan parhaiten vastata riittäväällä ja oikein kohdennetulla, vakituisella henkilöstöresurssilla.

Lukiossa järjestetään opetusta ja toimintaa uuden opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu-yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Lukion ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen yhteistyön kehittäminen, joka tukee myös kunnan toimintastrategian elinkeinoelämän linjausta luonto- ja matkailutoimialan vahvistamiseksi. Mikäli yhteisten kurssien suunnittelussa ja markkinoinnissa sekä toteutuksessa onnistutaan tavoitteiden mukaisesti tietää se taloudellisen lisäresurssin tarvetta ainakin tilajärjestelyjen osalta kun 2.asteen kampusajattelua viedään eteenpäin. Lähilukioiden yhteistyön kehittäminen ja mahdollisten yhteisopettajien resurssien huomioiminen. [Kouluverkko selvityksen yhteydessä päätettiin, että lukiokoulutus siirtyy kampusalueelle Perhossa. Aloitettiin välittömästi kampushankkeen suunnittelu.](#)

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahva kuntatalous		

<p>Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää</p>	<p>Lisätään ja tiivistetään yhteistyötä Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen kanssa. Mittarina toteutuneet yhteiset kurssi</p> <p>Lähilukioiden mahdollisuuksien kartoitus, mittarina kurssitarjottimen rakentaminen lähilukioiden kanssa</p> <p>LUKE - lukioiden kehittämistiimiin liittyminen (OPH).</p>	<p>Kampushanke aloitettiin huhtikuussa yhteisellä suunnittelulla.</p> <p>Lukion kehittämistiimi on työskennellyt aktiivisesti hankesuunnitelman parissa yhteistyössä rehtorin kanssa.</p> <p>LUKE- verkosto tapaamisia ei ole ollut koronan vuoksi, mutta lukion oma kehittämistiimi on kokoontunut säännöllisesti.</p>
<p><u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin 	<p>Riittävät henkilöstöressurit ja niiden tarkoituksenmukainen kohdentaminen. Mittarina lait ja suositukset, valtakunnalliset ja alueelliset henkilöstöressurssikeskiarvot, tasapuolisuus koulujen kesken ja koulutyöntekijöiden jaksaminen.</p> <p>Toimenpiteenä on taata kaikille lapsille ja nuorille turvallinen oppimisympäristö ja mahdollistaa riittävä tuki koulun käymiseen. Mittarina koulun toiminnan sujuminen ja koululaisille tehdyt hyvinvointikyselyt.</p> <p>Ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.</p> <p>Moniammatillisen työryhmän toiminnan käytänteiden vakiinnuttaminen.</p>	<p>Oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi ja riittävän koulunkäynnin tuen tehostamiseksi ala- ja yläkouluun on palkattu lisäresurssia kevätlukukaudella 2021. Toimintamallia erityisesti nuorten koulupolun tukemiseksi kehitetään.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön työntekijä ja koulunuorisotyön ohjaajan työpanosta lisättiin kevätlukukaudella yläkoululla. Koulunuorisotyöntekijä on käynyt tutustumassa myös alakouluihin ja yhteisen suunnitelmallisen toimintamallin kehittäminen on ollut esillä ja sen työstäminen aloitetaan viimeistään syyslukukauden alkaessa.</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat.</p> <p>Opetussektorin vuosikello ja sen toteuttaminen.</p> <p>Opiskeluhuollon ohjausryhmän toiminnan (opetuksen järjestäjäkohtainen) käynnistäminen.</p>	<p>Yläkoulussa kehitetty yhteistä suunnittelua opettajien ja ohjaajien kesken.</p> <p>Opiskeluhuollon ohjausryhmä toiminta käynnistyi ja ensimmäinen kokous oli 29.3.2021.</p>

Keskeiset tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Oppilaat/alakoulut			355	348

Oppilaat/yläkoulu	137	130	152	164
Oppilaat/päivälukio	57	55	65	68
Oppilaat/ammattilukio	2	1	4	6
Aloittavien määrä lukiossa % ikäluokasta	48 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	46 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58

Vapaa-ajanpalvelut

Tilivelvolliset: Sivistys- ja hallintojohtaja / nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen / kirjastovastaava Päivi Peltoniemi / kulttuurivastaava Lahja Varila

Tehtävä: Vapaa-ajan palveluihin kuuluvat kirjasto-, nuoriso- ja liikunta- sekä kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut:

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan. Laadukas ja monipuolinen kulttuuripalvelu lisää osaltaan myös kunnan vetovoimaa ja elinvoimaisuutta.

Kirjastopalvelujen tavoitteena on toimia asukkaiden kohtaamispaikkana tukien asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kirjasto- ja tietopalvelujen vaikuttavuudella edistetään tasa-arvoista tiedonsaantia sekä yhteiskunnan kansalais-, tietoyhteiskunta ja digitaitoja. Kirjastopalvelut tukevat koulutusta, opiskelua ja elinikäistä oppimista tarjoamalla ajantasaista ja monipuolista aineistoa ja tietoa sekä asiantuntevaa palvelua.

Omatoimikirjaston mahdollisuuksien selvittäminen Perhossa. Lukio aloitti yhteistyön kirjaston kanssa elokuussa ja osa lukion kurssikirjoista säilytetään kirjastossa. Opiskelijat lainaavat kurssikirjat kirjastosta omalla kirjastokortillaan.

Pyritään lisäämään kunnan eri tahojen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää monipuolista yhteistyötä, mm. tarjoamalla tiloja näyttelyille ja tapahtumille sekä lisäämällä avointa viestintää.

Eepos-alueen kirjastojen kanssa tehdään jatkuvasti yhteistyötä yhteisten uusien hankkeiden, palveluiden ja hankintojen suhteen, käyttäen hyväksi yhteistä kokoelmapolitiikkaa.

Perholla on Eepos-alueen (22 kuntaa) kirjastojen kanssa yhteinen kirjastojärjestelmä, kokoelma- ja asiakasrekisteri, joka mahdollistaa kaikille kuntalaisille moni- ja tasapuolisen aineistosaatavuuden.

Eepos-kirjastoilla on lisäksi yhteinen verkkokirjasto Eepos-Finna, joka palvelee asiakkaita ympärivuorokautisesti; asiakas voi varata aineistoa, uusia omia lainojaan, kuunnella ja lukea sähköisiä kirjoja. Finnan kautta on käytettävissä myös Naxos Music Library ja Naxos Music Library Jazz- musiikin kuuntelupalvelut sekä Rockway-musiikin soiton opiskelu-palvelu. Verkkokirjastoa päivitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi palvelumuodoksi. Asiakkaille uutena palveluna on myös Chat-palvelu.

Kirjastoon pyritään hankkimaan kattavasti uutuusaineistoa Eepos-kokoelmapolitiikan ja laatusuosituksen mukaisesti.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuorisotilat ovat avoinna seitsemäsluokkalaisista 17-vuotiaille asti maanantai-keskiviikko- ja perjantai iltoina. Tiloille järjestetään toimintaa ja tapahtumia, jotka kumpuavat nuorten omista toiveista ja samalla tukevat heidän sosiaalisia tarpeitaan. Nuorisolain käsittämille nuorille (0–29-vuotiaat) jotka ylittävät 17 vuoden ikärajan, järjestetään yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa heille suunnattua ja heidän toivomaansa vapaa-ajantoimintaa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää nuorisotyötä lisätään. Työn tavoitteena on lieventää koronapandemiasta johtunutta oppimisvajetta, estää mahdollisten koulupudokkuuksien tapahtumista, sekä tukea oppilaiden hyvinvointia ja mahdollisia siirtymiä etä- ja lähiopetuksien välillä.

Nuorille järjestetään toimintaa, tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia, joista tiedotetaan niitä viestintäkanavia käyttäen, mistä heidät heidän omien mielipiteidensä mukaan parhaiten tavoittaa. Näissä ja muissa nuorten elinympäristöjä koskevissa asioissa kuullaan nuorisovaltuustoa, jolta pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja. Nuorten työllisyyttä tuetaan lapsille suunnatuilla kesäkerho ja uimakoulutoiminnalla, joihin heitä kysytään ohjaajiksi. Kesäleiritoiminta, joka on vähintään kolme päivää kestävä, suunnataan mahdollisuuksien mukaan maakunnasta löytyvien leirikeskusten alueille. Uudenlaisiin ja toivottuihin nuorten kerhotoimiin haetaan aktiivisesti ohjaajia ja kerhotoiminnan toteuttamista tehdään yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.

Elokuussa 2020 toimintansa aloittanut nuorten ehkäisevän päihdetyön työryhmä toteuttaa heille laaditun vuosikellon mukaista toimintaansa ja kartoittaa samalla uusien toimintatapojen mahdollisuuksia, sekä yhteistyökumppaneita työnsä kehittämiseksi.

Liikuntapalvelut panostavat terveystuokuntaan kolmannen sektorin toimijoiden kautta huomioiden sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan avustussäännöt. Kunnan kuntosalilla tarjotaan mahdollisuuksien mukaan laitteidenkäyttöohjausta. Perinteiksi muodostuneet liikuntatapahtumat toteutetaan ja uusia kaikkia ikäluokkia palvelevia liikuntatapahtumia otetaan kokeiltavaksi.

Etsivä nuorisotyö tehostaa työtään jalkautamalla parina iltana kuukaudessa nuorten pariin. Samalla se myös jatkaa ja kehittää 2020 syksyllä aloitettua nuorisotilalla toimivaa koulupäivien aikana tapahtuvaa open office toimintaa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää	Alueellisen yhteistyö.	
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen	13-29v nuoria tuetaan perustamaan 4H:yrityksiä. 4H yrittäjyystoiminnasta kerrotaan kouluilla. Kunta tarjoaa yrityksille mahd. toimitiloja. Mittarina toimii uusien 4H yritysten lukumäärän	3 uutta nuorta 4H yrittäjää on ilmoittanut toimivansa kesän 2021 aikana. Heidän toimintaansa mainostetaan kuntatiedotteessa ja somekanavissa

<p>Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen</p>	<p>seuranta.</p> <p>Luonnossa pidettäviä retkiä ja leiriä järjestetään kaikenikäisille laajassa yhteistyössä paikallisten matkailualan toimijoiden kanssa. Mittarina toimii järjestettyjen toimintojen lukumäärä sekä osallistujamäärien seuranta.</p>	<p>Paikallisten matkailualan yritysten kanssa on keskusteltu heidän osallistumisestaan kesäleirin ja Perhoviikon toteuttamiseen.</p>
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen Myönteisen kuntakuva vahvistaminen Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin 	<p>Laadukkaat ja viihtyisät kuntalaisten kirjastopalvelut Monipuolinen kulttuuritarjonta</p> <p>Museorakennuksen kuntokartoitus ja tarvittavat toimet</p> <p>Kaikkia ikäluokkia koskevia harrastusmahdollisuuksia ja hyvinvointia tukevia asioita Perhosta tuodaan esille kunnan nettisivulle tulevan videotoistopalvelun kautta. Mittarina toimii videotoistopalvelun katsojamäärien seuranta</p>	
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista</p>	<p>Liikunta ja hyvinvointi palveluita tuottavien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa järjestetään yhteistyössä kevät ja syyskokoukset palvelutarjonnan ja yhteistyön kehittämiseksi. Mittarina toimii kokouksista laadittu vuosikertomus.</p>	<p>Perhon Kirin, KEPLI:n ja Perhonjokilaakson Frisbeegolffaajat ry.n kanssa on keskusteltu liikuntapalveluiden ja liikuntaneuvonnan kehittämiseksi. Kokousta ei ole järjestetty johtuen aikatauluhaasteista ja koronarajoituksista. Perhoviikon suunnitteluun kutsuttiin laajasti perholaisia yhdistyksiä ja yrityksiä suunnittelemaan tapahtumaa palveluiden esilletuomiseksi.</p>

